

Ziut

Verantwoord Verlichten

Roger van Ratingen, Consultant Ziut

Beleid: sociaal *veilige* openbare ruimte

Uitvoering: Meer **blauw** op straat....

Reflectie: Meer **blauw** op straat....

Inhoud

verbinden van beleid en uitvoering

"Ik zeg wat ik denk en ik doe wat ik zeg"

Plan-do-check-act

Beleid
maken

Plan

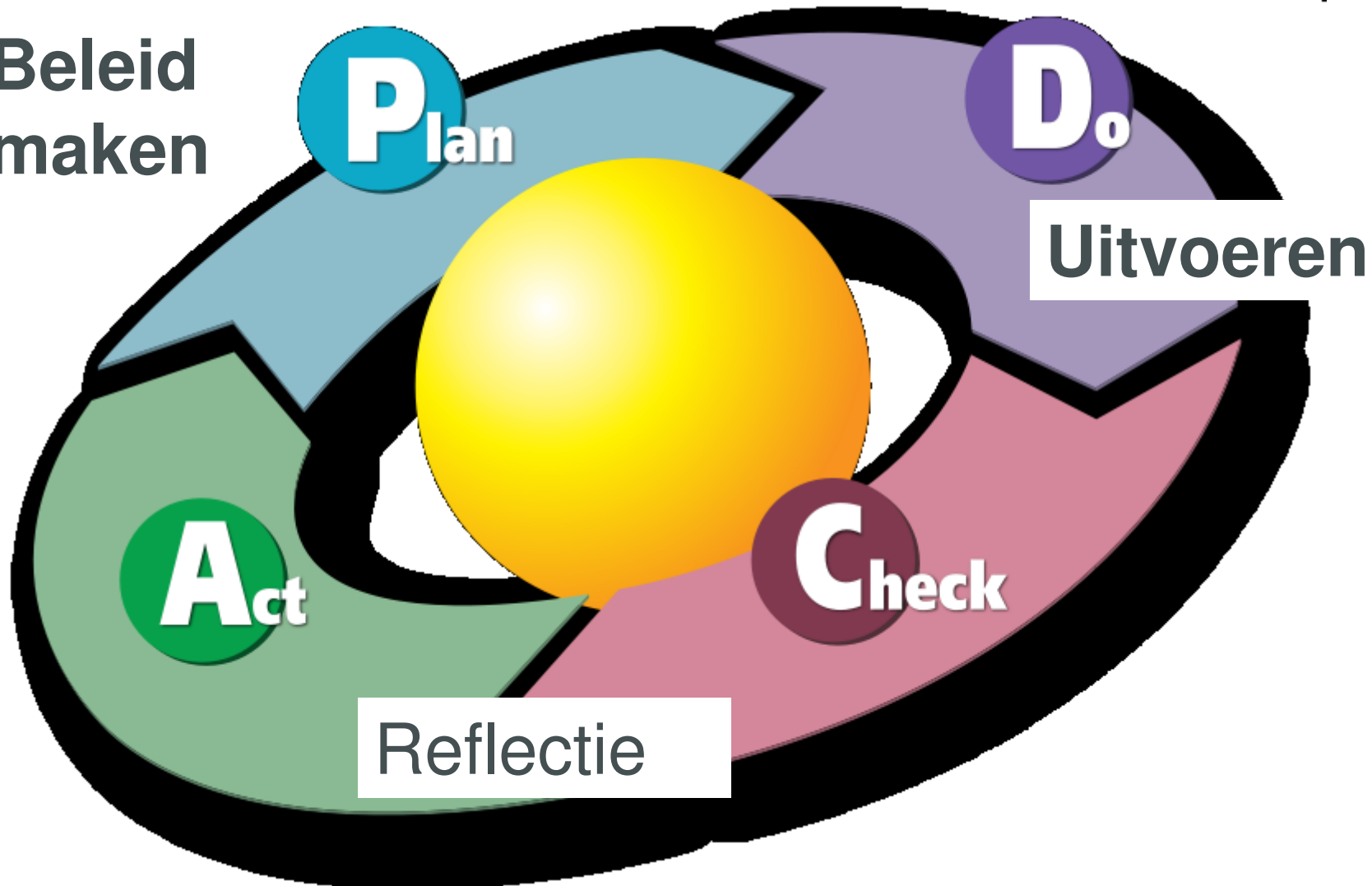
Do

Uitvoeren

Act

Check

Reflectie

Verantwoord verlichten: reflecteren

- Beleid maken start bij **reflectie**
 - wat is er in afgelopen beleidsperiode gebeurd?
 - wat is de huidige situatie?
 - Communiceren van bevindingen met betrokkenen

Voorbeeld Reflectie

– Beleidsplan gemeente XXX 1995

- “Uit leeftijden van lichtmasten en armaturen blijkt dat er in gemeente XXX *een achterstand is ontstaan van 20% in de vervangingen*. Voorgesteld wordt *de achterstanden in vijf jaar weg te werken*. In 2000 ligt de prioriteit bij het wegwerken van knelpunten.” *Vanaf 2001 ligt prioriteit bij de jaarlijkse vervangingen*.

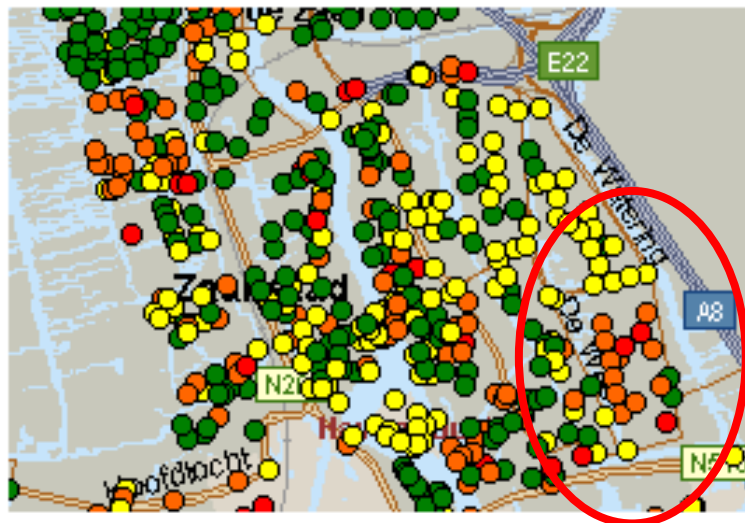
– Analyse aan hand van nulmeting en kengetallen de situatie in 2010

- Gemeente XXX heeft **in 2010** gemiddeld **15% achterstand** in onderhoud (masten 16%, armaturen 14%) (zie grafieken hoofdstuk 3).
- Directe oorzaak: structureel onvoldoende financiële middelen per jaar om het reguliere (noodzakelijke) onderhoud uit te kunnen voeren

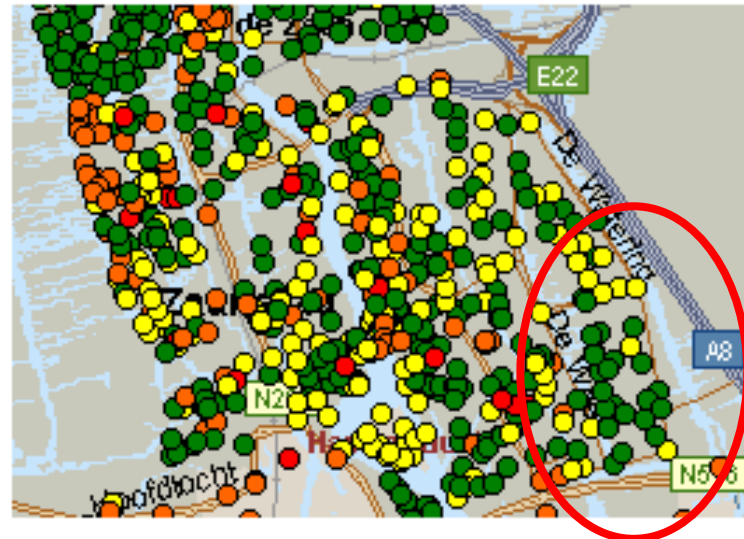
Voorbeeld Reflectie: resultaten kengetallen en nulmeting

“Aanpak in periode 2005 – 2010 heeft geleid tot modernisering van de verlichting in woonwijken Poelenburg en lokaal minder klachten van bewoners. Tevens wordt er energie bespaard.”

2005

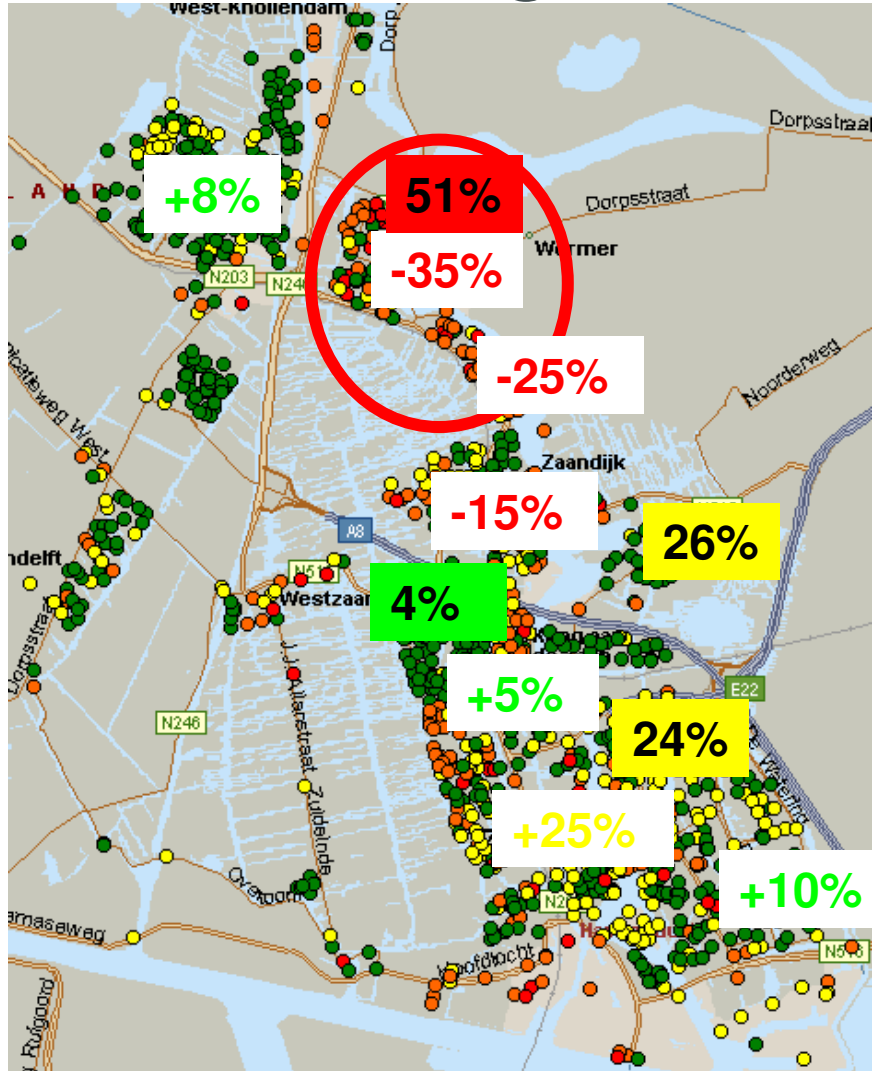
2010

- Kwaliteit van verlichting

•Besparingspotentieel **26%**

EPOV label **E**

Beleid

Beleid verwoordt een visie: *wat wil ik, wat is mijn ideaal?*

Voorbeeld 1: De gemeente XXX streeft de komende beleidsperiode naar een moderne openbare verlichtingsinstallatie met LED verlichting.

Is het veilig?

**Assesteenweg is en blijft de
grote brokkenmaker**

Wat kost het?

Voorbeeld 1: Beleid

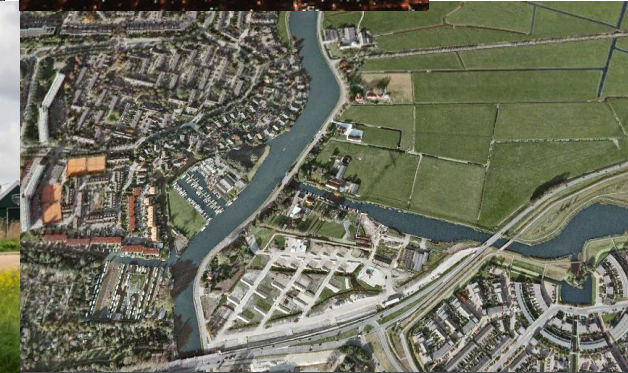
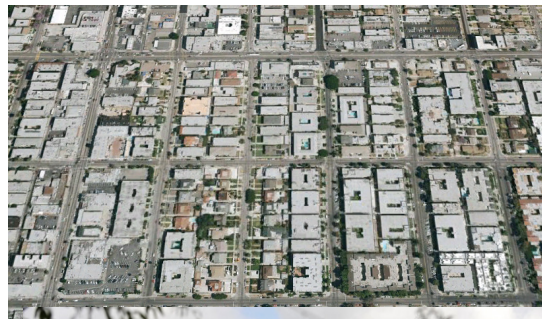

~~Voorbeeld 1: De gemeente XXX streeft de komende beleidsperiode naar een moderne openbare verlichtingsinstallatie met LED-verlichting~~

Wat vinden de stakeholders?

Een bewoner: “Sinds de plaatsing van de nieuwe verlichting vind ik het te donker in mijn straat”

Overal toepasbaar?

Beleid

Maak OVL beleid *op hoofdlijnen* en stel doelen zo veel mogelijk SMART op

Voorbeeld hoofdlijnen:

- Sociale en verkeersveiligheid
- Energieverbruik OVL
- Lichthinder voor mens en natuur
- CO2-reductie
- Onderhoud en storingen
- Lokale lastenverlichting

Voorbeeld Beleid

Gemeente XXX “Schoon en gezond”

*“De gemeente XXX werkt hard aan een **schone** en **gezonde** gemeente. Een plek waar mensen graag wonen, werken en recreëren. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Daarom wil de gemeente XXX **in 2020 klimaatneutraal zijn** en de **huidige milieuoverlast halveren**. Dit kan alleen worden bereikt als er nauw wordt samenwerkt met bedrijven en inwoners.”*

Verbinden Beleid en Uitvoering

- Uitvoering direct (1 op 1) verbinden met het opgestelde beleid

Voorbeeld:

Openbare Verlichting omvat in 2010 nog **1/3 deel** van het energieverbruik van de gemeente. Gemeente XXX heeft gekozen voor een actieve aanpak van de openbare verlichting om het energieverbruik van de openbare verlichting binnen haar gemeente terug te dringen.

- Nulmeting
- Verbetervoorstellen opstellen
- Voorstellen overleggen met stakeholders (bewoners / bedrijven etc)
- Verbetervoorstellen omzetten in een concreet uitvoeringsplan

Randvoorwaarde: Veiligheid in onze gemeente is prioriteit!

Keuze voor de verlichtings kwaliteitsrichtlijnen (NPR)

Onderzoek naar cameratoezicht op onveilige plekken

Onderzoek potentie Politiekeurmerk Veilig Wonen

Uitvoering

- Planning afstemmen op gemeentelijke of provinciale weg / trace onderhoud

2011 Alle lichtpunten op trajecten in het trajectonderhoud

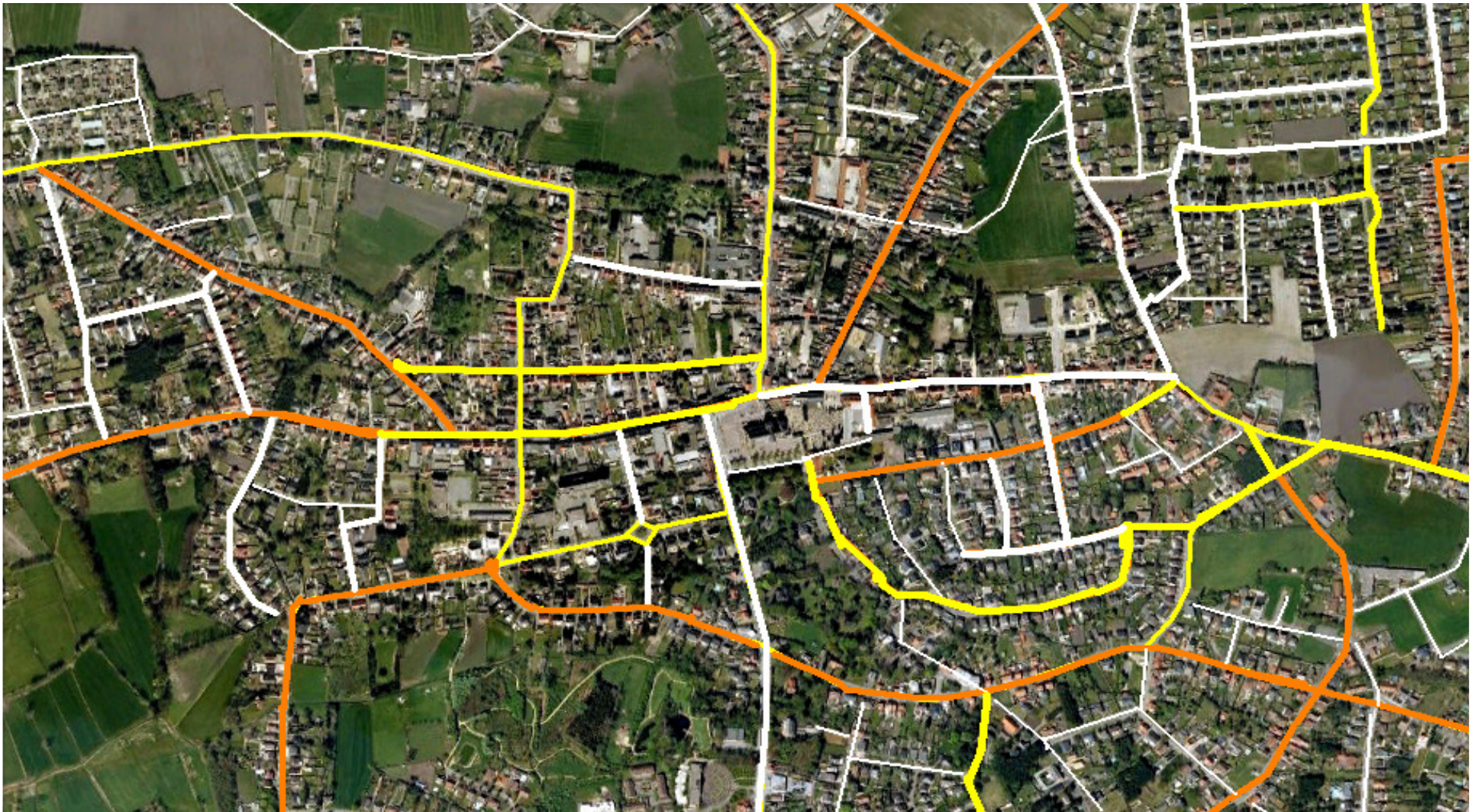
Uitvoering

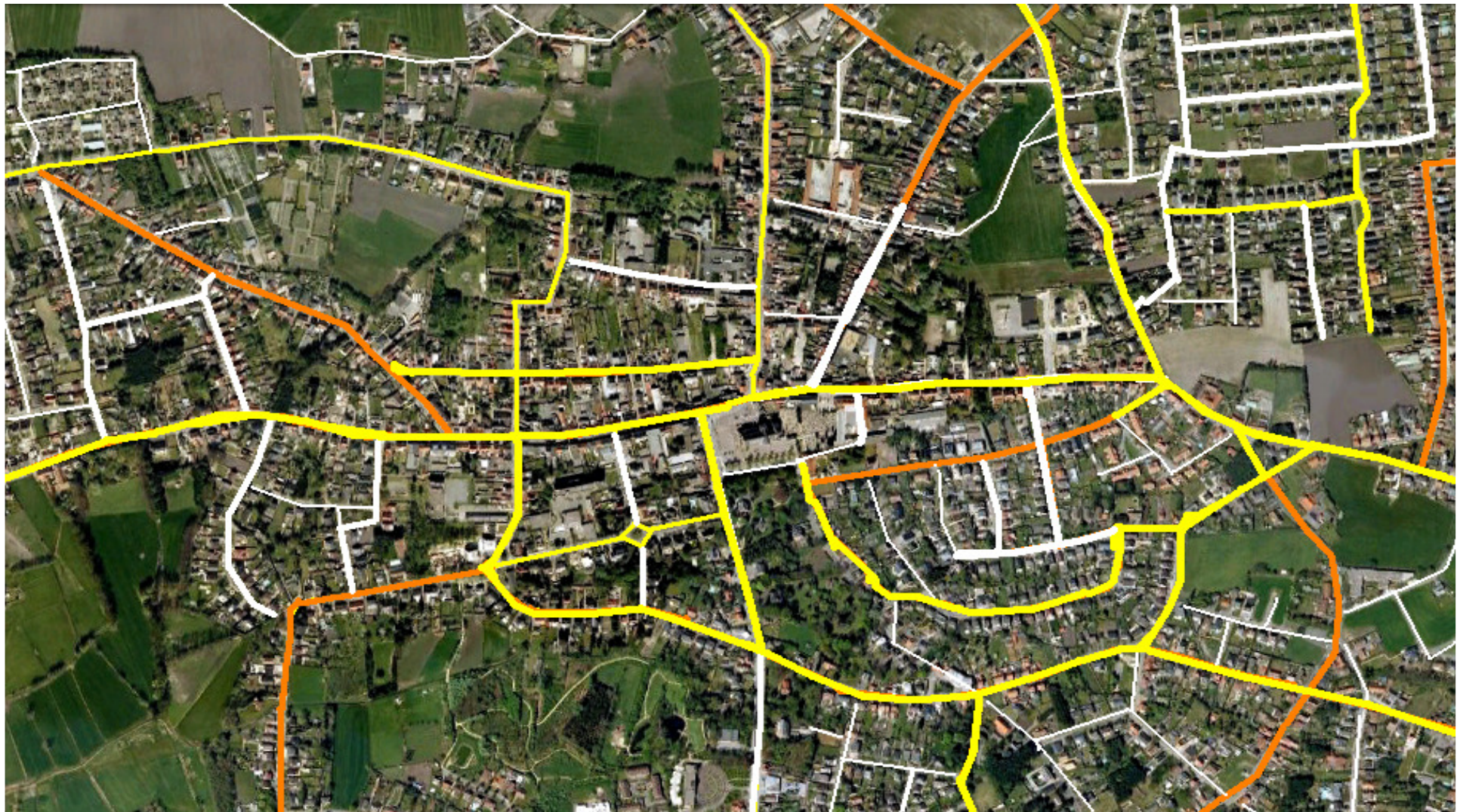
- Uitvoering, daar waar mogelijk, integraal (gemeentebreed) opstellen
 - Voorbeeld:
 - *“De Gemeente XXX streeft in naar een veilige en uniform verlichte gemeente in 2020. Tevens wil de gemeente in dat jaar 10% energie besparen op openbare verlichting ten opzichte van het niveau 2010.”*
 - Gemeente XXX kiest voor:
 - Vasthouden aan de Nederlandse Praktijk Richtlijnen voor verlichten
 - Toepassen van witte verlichting in haar woonwijken
 - Toepassen van gele, dimbare verlichting op haar verkeers en gebiedsontsluitingswegen.

Beleid en Uitvoering: Situatie in 2005

Voorbeeld Uitvoering: Huidige situatie in 2010

Voorbeeld Uitvoering: Gewenste situatie in 2020

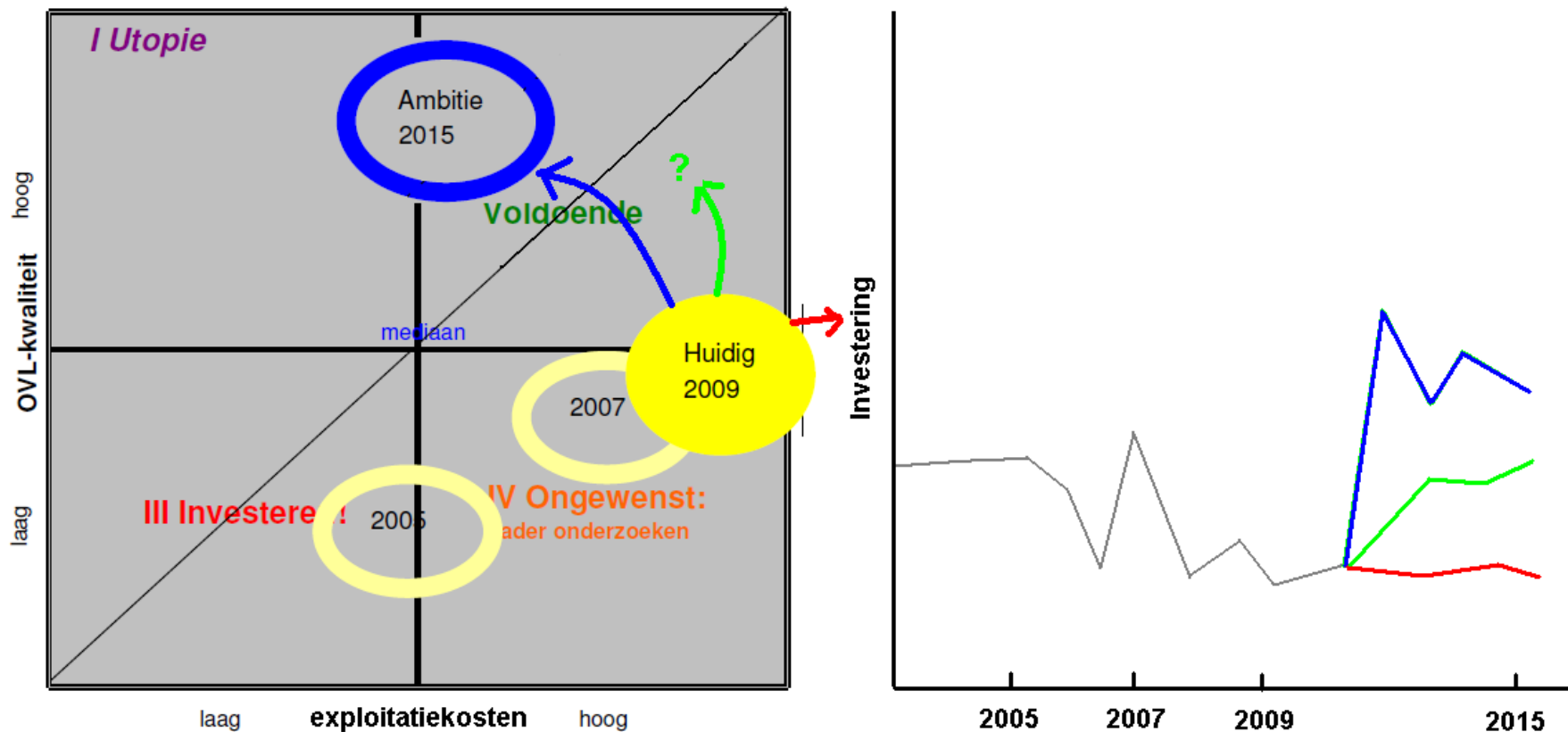

Praktische issues bij de uitvoering

- Financiën: spanningsveld tussen de doelen en middelen

Ambitie, beleid en uitvoering

Praktische issues bij de uitvoering

“Mast- en armatuurkeuze wordt gekozen door architect”

Overleg een “standaard” arsenaal aan masten en armaturen die voldoen aan het gekozen beleid waaruit de architect een keuze kan maken

Praktische issues bij de uitvoering

De openbare verlichting wordt ernstig belemmerd door het lokale groen

Stem bij bestaande wijken het beheer en onderhoud van de verlichting af met het groenbeheer

Houd bij nieuwbouw rekening met de plaatsing van groen

Praktische issues bij de uitvoering

Masten en armaturen zijn economisch nog niet aan vervanging toe
(investeringsverliezen)

Zet niet afgeschreven armaturen in op andere plekken

Onderzoek mogelijkheid om vervanging of wegonderhoud in tijd te
verschuiven

Praktische tips

- Maak voortgang / resultaat zichtbaar
- Maak issues bespreekbaar
- Communiceer met andere gemeenten (IGOV !)
- Reflecteer en stel indien nodig beleid of uitvoering bij

